

Raadsvoorstel

Raadsnummer: 2017- 060

Registratiekenmerk: 1145353

Onderwerp: Voorstellen dialooggroep Veiligheid en Handhaving 'Samen aan zet'

Korte inhoud: In januari 2017 is de dialooggroep Veiligheid en Handhaving van start gegaan. In maart 2017 presenteerde de dialooggroep haar Visiedocument aan het gemeentebestuur in de vorm van een mooi boekje. Vervolgens is deze visie in stappen door de dialooggroep uitgewerkt tot vijf uitwerkingsvoorstellen. Deze voorstellen worden nu als Voorstellendocument aangeboden aan het gemeentebestuur ter besluitvorming. In dit raadsvoorstel wordt aangegeven dat het met de kennis van nu aannemelijk is dat 4 van de 5 voorstellen binnen de kaders blijven, maar dat voor 3 voorstellen eerst wel een korte noodzakelijke uitwerkingsstap (toetsing) nodig is en dat voor 1 voorstel (t.w. nummer 2: 'NIPT') wordt voorgesteld om dat te betrekken bij de eerste clusteroverstijgende afweging en dan af te wegen om extra uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen voor uitvoering van dat voorstel.

Datum: 19 september 2017

Voorstel

1. besluit de vijf voorstellen uit het Voorstellendocument van de dialooggroep Veiligheid en Handhaving als volgt gezamenlijk vervolg te geven door:
 - a. akkoord te geven om voor de voorstellen 1, 4 en 5 een noodzakelijke uitwerkingsstap per voorstel te doen op verzoek van de dialooggroep;
 - b. akkoord te geven om zo spoedig mogelijk met voorstel 3 te starten met de uitvoering omdat dit kostenneutraal is geformuleerd en binnen de kaders past;
 - c. na de noodzakelijke uitwerkingsstap en tussentijdse toetsing door het college te starten met de uitvoering van een voorstel uit de reeks 1, 4 en 5, onder voorwaarde dat dit past binnen de kaders, nog in lijn is met de oorspronkelijke inhoud van het voorstel en past binnen de gegeven kostenraming;
 - d. voorstel 2 ('NIPT') te betrekken bij de eerste cluster-overstijgende afweging en daarbij af te wegen extra uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen voor uitvoering van dit voorstel;
 - e. voorstellen die blijken na de uitwerkingsstap niet aan de genoemde toetsingsvoorwaarden te voldoen opnieuw aan de raad voor te leggen bij de periodieke afweging.
2. om dit mogelijk te maken:
 - a. in te stemmen met het aanwenden van het geraamde incidentele budget (2017: € 10.000; 2018: € 35.000; 2019: € 20.000 en 2020: € 5.000) ten behoeve van de voorstellen 1, 4 en 5 binnen het beïnvloedbare budget van cluster 3 na tussentijdse toetsing per voorstel door het college.

Van visie naar voorstellen

De dialooggroep Veiligheid en Handhaving presenteerde zijn visiedocument "*Veilig en leefbaar voor ons allemaal*" aan de gemeenteraad en het college van B en W op 20 maart 2017 in het kader van de dialoog 'Samen aan Zet'. Zeventwintig inwoners en belangenvetegenwoordigers beschreven hun visie op openbare orde en veiligheid, regels, vergunningen, externe veiligheid en handhaving, gemaakt na drie avonden hard werken met elkaar en daarin begeleid door procesbegeleiders Stefan Staartjes en Jan Willem van Noort.

Eén van de dialooggroepleden overhandigde een 'warm hart' (*een handverwarmer in de vorm van een hart*) aan wethouder Aboyaakoub. Dat stond symbool voor het 'warm overdragen van de visie aan de politiek'. Ook de vijftig overige aanwezigen ontvingen een dergelijke handverwarmer.

De gemeenteraad en het college lieten bij de visiepresentatie weten dat zij grote waardering hebben voor het werk dat de dialooggroep heeft verzet. Zij zijn ook van mening dat het 'Nijkerks tintje' in de visie van de dialooggroep heel goed is gelukt. Na een kort intermezzo van twee veiligheidsmedewerkers, die kwamen checken of 'alles wel veilig was', volgden persoonlijke introductiefilmpjes, een inleiding en een beschrijving van de visie van de dialooggroep. Deze visie bestaat uit twee maal drie kernwaarden, die horen bij de overkoepelende begrippen 'Veiligheid' en 'Handhaving'.

Het gaat om de kernwaarden *Samenwerken, Communicatie, Veilig Voelen, Flexibiliteit, Bescherming & Zichtbaarheid en Gedeelde Verantwoordelijkheid*.

Samenwerken

De eerste kernwaarde die de groep benoemt, is een brede samenwerking bij de aanpak van overlast en criminaliteit. Daarbij gaat het om acties en maatregelen die een grotere betrokkenheid en een sterk gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid oproepen én die een sneeuwbal effect hebben.

Veilig voelen

Een andere kernwaarde is veiligheid in en rond de eigen woning, de openbare ruimte, bij bedrijven en op bedrijventerreinen. Door de inzet van diverse maatregelen en het toepassen van enkele specifieke instrumenten wil de dialooggroep het niveau van veiligheidsbeleving bij inwoners, bezoekers en ondernemers verbeteren.

Bescherming en zichtbaarheid

Een derde kernwaarde die de groep belangrijk vindt, is zichtbaarheid en bereikbaarheid van de professionals van brandweer (rood), 'zorg en welzijn' (wit) en politie (blauw) op straat. Dat geldt ook voor de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de inzet van (groepen) vrijwilligers. Deze kleuren komen ook in het visie-boekje steeds terug. De dialooggroep heeft als doel om met diverse voorstellen een veilige leefomgeving te realiseren. Daarin staan de overheid, hulpdiensten en vrijwilligers in dienst van de samenleving, door directe zichtbaarheid en goede bereikbaarheid in de woon-, werk- en leefomgeving.

Communicatie

Als vierde kernwaarde staat 'vroegtijdig (voor-)overleg en communicatie tussen gemeente, inwoners en ondernemers in de visie genoemd. Het gaat dan om communicatie over (ruimtelijke) plannen en regelgeving en handhaving. Vroegtijdig en helder communiceren zorgt voor een snelle, transparante en juiste uitwisseling van informatie en directe invloed van inwoners en ondernemers.

Flexibiliteit

Ook zet de dialooggroep in op minder vaste regelgeving en meer maatwerk op het gebied van vergunningverlening en bestemmingsplannen. Het is belangrijk dat de samenleving mee kan denken en dat niet alle regelgeving op voorhand vastgelegd of ingevuld is. Dat jaagt innovatie aan en leidt tot maatwerk. Deze extra ruimte en de handhaving daarop moet niet regel-gericht zijn maar risico-gericht. Natuurlijk is het daarbij wel zaak om steeds met alle belangen rekening te houden.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Tenslotte benoemt de dialooggroep een zesde kernwaarde: Gedeelde verantwoordelijkheid. Het gaat dan om minder regels, die consequent gehandhaafd worden. Daarbij is het van belang dat de regels voor iedereen gelden en er niet met twee maten wordt gemeten. Van 'nee, tenzij...' naar 'ja, mits...'. Daarbij hoort een samenleving die niet alleen naar de overheid wijst, maar ook eigen verantwoordelijkheid erkent. Een samenleving waarin partijen meer onderling afstemmen en eenduidig (gaan) samenwerken. Door het verruimen van de kaders neemt het draagvlak van de samenleving toe. Eenduidigheid, duidelijkheid en consequent handhaven zijn daarbij sleutelwoorden. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid.

Het voorstellendocument

Op basis van deze visie heeft de dialooggroep een voorstellendocument opgesteld in de vorm van vijf gebundelde voorstellen die voortkomen uit de visie van de dialooggroep. Deze voorstellen zullen op donderdag 28 september gepresenteerd worden aan het gemeentebestuur door vertegenwoordigers van de dialooggroep. Voorafgaand daaraan is het voorstellendocument in het college besproken op 19 september 2017.

Als college willen wij onze grote waardering uitspreken voor de inzet en het enthousiasme waarmee de dialooggroep Veiligheid en Handhaving te werk is gegaan in de dialoog Samen aan Zet. Wij stellen het zeer op prijs dat zij als inwoners, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en ondernemers hun denkracht, veel tijd en veel energie beschikbaar hebben gesteld ten dienste van de Nijkerkse samenleving. De visie, de voorstellen en het doorlopen proces van de dialooggroep beschouwen wij als zeer waardevol en leerzaam en daarmee richtinggevend voor ons gemeentebestuur voor de komende jaren.

VERTROUWEN

IEDEREEN

DE SLEUTEL

VAN HET STADHUIS

Loesje

Het groepsproces

De dialooggroep Veiligheid en Handhaving heeft met veel enthousiasme en doorzettingsvermogen tussen 23 maart en 12 september 2017 in zes bijeenkomsten van de uitwerkingsfase aan concrete voorstellen gewerkt. De groep is grotendeels in tact gebleven, enkele leden hebben tussentijds hun deelname moeten beëindigen in verband met andere activiteiten die ook om energie en aandacht vroegen. Alle namen staan in het Visieboekje.

Wat de dialooggroep heeft gekenmerkt is een grote mate van toewijding en betrokkenheid die zich uitdrukte in het zich vooral verbinden aan en investeren in afzonderlijke voorstellen. Die betrokkenheid kwam bij veel groepsleden vanuit òf het thema veiligheid òf het thema handhaving/regelgeving. Dit maakte dat de groep als geheel er niet voor koos om heel nadrukkelijk over elkaars voorstellen te discussiëren of te oordelen. Er werd wel een aantal keren uitgewisseld en gepitcht. Dit leidde tot een beter overzicht en tot (h)erkenning van elkaars ideeën en voorstellen. De dialooggroep hechtte erg aan eigen regie en vrijheid en samen met de procesbegeleiders is gezocht naar een manier van werken die daaraan recht deed, bijvoorbeeld door in subgroepen aan één specifiek voorstel door te werken. In de laatste bijeenkomst kwamen alle lijntjes weer samen en werd zichtbaar dat dat sommige conceptvoorstellen inmiddels waren gebundeld tot een nieuw voorstel. De in totaal vijf eindvoorstellen zijn opgenomen in het Voorstellendocument waar de dialooggroep in gezamenlijkheid achter staat.

Tijdens de uitwerkingsfase is er één hele avond georganiseerd samen met vakspecialisten uit de ambtelijke organisatie, waarop subgroepen in gesprek gingen met specifieke deskundige vakspecialisten. De ervaring hiermee was overwegend positief van twee kanten. Regelmatig werd daar de opmerking gehoord: *“wij zijn toch ‘samen aan zet’, waarom zitten jullie als vakspecialisten eigenlijk niet ook aan tafel in deze dialoog?”*

De dialooggroep heeft tijdens de uitwerkingsfase ondervonden en benoemd dat de opdracht van de gemeenteraad die vooraf was meegegeven een te groot mandaat en een te zware verantwoordelijkheid met zich mee bracht. De groep heeft er bewust voor gekozen om niet te willen prioriteren tussen afzonderlijke voorstellen en ook niet om de huidige bestaande werkzaamheden te heroverwegen ten opzichte van nieuwe voorstellen. In het voorstellendocument treft u dus geen *‘nieuw voor oud’* aan of een rangschikking op prioriteiten. De groep achtte zich hier binnen de gegeven kaders niet toe in staat wegens een gebrek aan tijd, overzicht en inzicht.

Deze opstelling van de dialooggroep bracht een aantal effecten met zich mee:

- de opvattingen van de groep over wat een *‘goed’* gedetailleerd voorstel is bewogen zich mee met de mate waarin de groep gebruik wilde en kon maken van het gegeven mandaat. Gaandeweg ontstond het beeld dat voorstellen vooral een serieuze aanzet en richtinggevende stimulans moeten zijn voor een andere manier van werken en een andere manier van uitvoering geven. Na positieve besluitvorming door het gemeentebestuur gaan wij deze voorstellen in een samenwerkingsverband met de gemeentelijke organisatie verder brengen en nog concreter uitwerken, zo werd het overwegende beeld. Een deel van de dialooggroep is daarbij bereid om ook in het vervolgtraject zelf uitvoerende inspanningen te leveren of in een klankbordrol te stappen;
- het voorstellendocument bevat daarom geen totaalvoorstel, evenmin een totaalafweging of een uitgewerkte heroverweging van bestaand beleid;
- per voorstel wordt wel een benodigd budget benoemd, waarbij de initiatiefnemers veelal nu nog niet precies kunnen aangeven uit exact welk deel van het beïnvloedbare budget dit voorstel moet worden bekostigd of wat daarvoor in de plaats kan komen te vervallen (*‘nieuw voor oud’*);
- in subgroepen is nagedacht over welke voorstellen vooral een goede bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de visie en de gewenste maatschappelijke effecten. Op specifieke onderdelen is de dialooggroep van mening dat het beleid en de uitvoering in onze gemeente goed genoeg verloopt en dat het niet nodig is om daarop nu nieuwe voorstellen te doen. Voorbeelden hiervan zijn de resultaatgebieden *‘veiligheid op bedrijventerreinen’*, *‘veiligheid in de horeca’* en *‘externe veiligheid’*;
- de toewijding en betrokkenheid van de dialooggroep was niettemin groot en kwam onder meer tot uitdrukking door het feit dat de groep tot twee keer toe extra tijd heeft gevraagd en gekregen om in subgroepen en via tussentijds eigen contact met vakspecialisten de afzonderlijke voorstellen te verrijken;
- het moment van opleveren van de voorstellen is bewust gekozen. Als hele dialooggroep was eind augustus 2017 het moment waarop de maximaal haalbare diepgang was bereikt.

- de dialooggroep heeft samen met de procesbegeleiders steeds gezocht naar een balans tussen enerzijds werken met herkenbare en vergelijkbare formats (steeds aangeboden door de procesbegeleiders) en anderzijds de vrijheid van werken, vormgeven en formuleren in subgroepen per voorstel. In de laatste fase van de uitwerking van de voorstellen koos de dialooggroep bewust voor die laatste variant. Het voorstellendocument is daarom een bundeling van op zichzelf staande voorstellen met eigen lay-out;
- de dialooggroep kiest bewust voor initiële besluitvorming op dit moment door de gemeenteraad, met inbegrip van een noodzakelijke nadere uitwerkingsstap voor enkele voorstellen.

Het resultaat

De dialooggroep heeft vijf voorstellen opgeleverd met ieder een bepaald uitwerkingsniveau, goed getoetst aan de eigen visie en met het oog op het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten. Met de kennis van nu verwachten wij dat 4 van de 5 voorstellen binnen de kaders kunnen worden opgepakt, bij 3 hiervan na een korte noodzakelijke uitwerkingsstap in samenwerking met betrokken vakspecialisten. Voor één ander voorstel, t.w. voorstel 2: 'NIPT' geldt dat dit gaat om een beleidsmatig nieuw en vernieuwend voorstel met clusteroverstijgende kenmerken. Aan de raad wordt voorgesteld om dit voorstel te betrekken bij de eerste clusteroverstijgende afweging en dan af te wegen extra uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen voor uitvoering van dit voorstel.

Het gaat samengevat om de volgende voorstellen: (zie het Voorstellendocument voor de volledigheid)

1. Haalbaarheids- en impactonderzoek 'Optimaal Meer-generatie Wonen'

Dit voorstel komt voort uit de drie kernwaarden op het vlak van Veiligheid. Om hieraan vorm te geven zijn meerdere ideeën van de dialooggroep samengevoegd tot dit voorstel. In het Visiedocument wordt het concept van meer-generatie woonvormen ook al genoemd. Dit voorstel gaat daar mee verder en wil de weg effenen voor het realiseren van meer-generatie woonomgevingen binnen de gemeente Nijkerk. De kern van het voorstel is om een haalbaarheids- en impactonderzoek te doen naar het realiseren van meer-generatie woonomgevingen in alle drie de kernen, in samenwerking met relevante stakeholders in de periode 2017-2018. De initiatiefnemers van binnen de dialooggroep willen nadrukkelijk als stakeholder hieraan meedoen. De initiatiefnemers zijn zich er goed van bewust dat dit een voorstel betreft dat voortkomt uit de doelen op het gebied van (sociale) veiligheid en raakt aan wonen en woonomgeving en sociaal domein. Daarom is dit voorstel ook in een vroeg stadium besproken met de dialooggroep Wonen en Woonomgeving en met de dialooggroep Sociaal Domein. In het voorstel wordt beschreven hoe daarop (*positief*) is gereageerd en is afgesproken dat dit voorstel binnen cluster 3 verder wordt opgepakt na initiële positieve besluitvorming.

2. Pilot 'Het Nijkerkse Inclusieve Plus Team' (NIPT)

Het voorstel NIPT wordt gedreven door het streven naar een inclusieve samenleving, waarin voor iedereen plek is, ongeacht cultuur, geloof, achtergrond of beperking. Vanuit alle zes de kernwaarden van de visie op Veiligheid en Handhaving versterkt dit voorstel een veilig, vriendelijk, betrokken en servicegericht Nijkerk, dat inclusie ondersteunt en iedere vraag van een inwoner kan oppakken. Het NIPT is een informatie- en ondersteuningspunt dat bemenst wordt door hoger opgeleide getrainde vrijwilligers die snel, laagdrempelig en servicegericht inspelen op vragen, meldingen, opmerkingen of ideeën die niet (gelijk) beantwoord kunnen worden door 14033, gebiedsteams of andere Nijkerkse instanties. Met deze instanties wordt nauw samengewerkt. Het NIPT maakt gebruik van de expertise en aanpak die is ontwikkeld bij buurtbemiddeling en gaat op basis van een melding een inwoner terugbellen en/of thuis bezoeken voor vraagverheldering en vraagbeantwoording. De kracht zit in de vrijwillige inzet en in de beschikbare tijd om mensen thuis op te zoeken. Het NIPT heeft daarmee ook een preventief signalerende functie en werkt kostenbesparend voor andere professionele instanties. Het voorstel behelst een pilot/proef in 2018. In het voorstel wordt kort beschreven dat er sprake is van enige overlap met het resultaatgebied van de dialoog Sociaal Domein.

3. *Samen op weg naar een nieuw evenementenbeleid*

Dit voorstel komt voort uit de kernwaarden flexibiliteit en gedeelde verantwoordelijkheid. De bestaande (beleids)regels rondom evenementen worden door sommige aanvragers van vergunningen als knellend ervaren. Door de dialooggroep is vastgesteld dat er onvrede is bij diverse aanvragers van periodiek terugkerende evenementenvergunningen.

Samen aan Zet biedt nu de kans tot herbezinning, niet alleen vanuit de optiek van de gemeente, maar ook vanuit de optiek van de aanvragers. De initiatiefnemers van dit voorstel hebben zich via gesprekken en deskresearch verdiept in de huidige werkwijze van de gemeente, inclusief de recente veranderingen in de procedures op het stadhuis en het multidisciplinaire overleg over evenementen. Dit heeft geleid tot het huidige voorstel. De dialooggroep komt met het voorstel tot zelf aanpassen c.q. vereenvoudigen van de bestaande (beleids)regels. Het voorstel is kostenneutraal geformuleerd.

Als uitgangspunt kiest de dialooggroep in dit voorstel een andere benadering: er moet veel meer dan tot dusver gekeken worden naar de risico's bij de organisatie van evenementen en veel minder naar de 'regeltjes'. De aanpassingen moeten ook leiden tot een snellere afwikkeling van het proces, verminderde irritaties bij organisatoren en wederzijdse acceptatie van ieders rol, inbreng en belang. Drie leden van de dialooggroep stellen voor om zelf een inhoudelijke bijdrage te leveren aan het herijken van het beleid en de regels rondom evenementen en willen na initiële positieve besluitvorming dit voorstel zelf uitvoeren.

4. *Veiligheid is van ons allemaal*

Dit voorstel komt voort uit de kernwaarden bescherming & zichtbaarheid en veilig voelen. De dialooggroep heeft vastgesteld dat er op het gebied van openbare orde en veiligheid al veel initiatieven in de wijken bestaan, zoals 1000-ogen/Whatsapp groepen en Burgernet. Dit voorstel gaat op basis daarvan een paar stappen verder en komt er op neer dat enkele bestaande initiatieven verder dienen te worden omarmd en in lijn met de visie van de dialooggroep zullen worden uitgebreid. In het voorstel worden diverse concrete planonderdelen benoemd:

- *whatsapp-groepen ook voor niet-spoedeisende buurtcommunicatie gaan gebruiken. Na een woninginbraak bijv. een wijkbericht via een Whatsapp-groep in die wijk met een melding wat er gebeurd is (bewustwording en stimuleren van preventief nadenken en preventieve maatregelen) gekoppeld aan een vraag wie bijv. iets verdachts gezien heeft;*
- *een preventief brandveiligheidsadvies met het uitreiken van een rookmelder aan ouders door een gebiedsbrandweerman;*
- *preventieve inbraak werende adviezen in de wijk organiseren;*
- *overlastmeldingen van jongeren oppakken en bespreekbaar maken via een mini-dialoog met de melders van de overlast;*
- *vooruitlopend op wijkgerichte besluitvorming door het gemeentebestuur de bewoners en instanties in de wijk er bij betrekken door voorlichting en het organiseren van een buurtgesprek;*
- *buurtbewoners als vrijwilliger inschakelen bij deze activiteiten en zo buurtbewoners meer met elkaar in contact brengen.*

Het voorstel behelst concreet een pilot in de wijk Paasbos in Nijkerk vanaf 2018, uit te breiden met Nijkerkerveen. Het voorstel is richtinggevend voor de verdere uitwerking van de genoemde onderdelen. Na initiële positieve besluitvorming zal deze uitwerking in samenwerking met de initiatiefnemers plaatsvinden.

5. *Omgevingswet: samen sterk voor de gemeente Nijkerk*

Dit voorstel komt voort uit de kernwaarden communicatie, flexibiliteit en gedeelde verantwoordelijkheid. De dialooggroep doet met dit voorstel een samengesteld aantal voorstellen die vooruitlopen op de volledige invoering van de Omgevingswet. De verwachtingen en de gedachte van de Omgevingswet sluiten nauw aan op de veel gehoorde wens tot flexibeler regelgeving op velerlei gebied en de vroegtijdige participatie bij de ontwikkeling en de totstandkoming van ruimtelijke plannen. Die wens heeft de dialooggroep vertaald in dit integrale voorstel. Het voorstel behelst nadrukkelijk een hele andere rol en houding van het lokale bestuur en betrokken vak ambtenaren. Concreet bevat dit voorstel de volgende onderdelen:

- *stel een 'Ontwikkelgroep' uit diverse partijen samen en geef die als opdracht een nadere verkenning uit te voeren en een toetsingskader uit te werken. Streef daarbij naar maximale constructieve participatie. De beoogde groep onderzoekt de mogelijkheden van participatie van inwoners, (overheids)instanties en belanghebbenden bij de invulling van de ruimtelijke omgeving binnen Nijkerk;*
- *ontwikkel een nieuw toetsingskader voor (nieuwe) bouwplannen dat inwoners aan de voorkant betreft door het vooraf laten raadplegen van de omgeving bij het willen benutten van (afwijking)mogelijkheden;*
- *beoordeel nieuwe bouwplannen op 20% regelgeving en 80% op gedrag;*
- *verruim de mogelijkheden voor afwijkingmogelijkheden van bestemmingsplannen;*
- *bereid de toetsers van het bevoegde gezag tijdig voor op de veranderende regelgeving;*
- *organiseer specifieke voorbereiding en training van (vak)ambtenaren voor deze vernieuwende aanpak van bestaande zaken*
- *verwerk in bovenstaande onderdelen het uitgangspunt: "ja, mits..." in plaats van "nee, tenzij...";*
- *verander in bovenstaande onderdelen het regel-gerichte denken in risico-gericht denken;*

Dit samengestelde voorstel is besproken met enkele vakspecialisten en feedback van hen is er in verwerkt. Na initiële positieve besluitvorming zal dit voorstel in 2018 – 2019 uitgevoerd worden.

Het beoogd effect

Dit raadsvoorstel beoogt primair te komen tot een initieel besluit over het vervolg en tot zo veel mogelijk uitvoeringsruimte geven aan de vijf voorstellen. Met de kennis van nu is het aannemelijk dat voor 4 van de 5 voorstellen uitvoering ook binnen de kaders kan, voor 3 van de 5 na een korte noodzakelijke uitwerkingsstap en met betrokkenheid van de leden van de dialooggroep. Voor één voorstel wordt voorgesteld dit te betrekken bij de eerste cluster-overstijgende afweging. De uitkomsten van de uitwerkingsstap per voorstel worden aan het college voorgelegd en het college heeft hierin een toetsende rol.

Argumenten

Bij besluitpunt 1a:

Voor de voorstellen 1, 4 en 5 is het met de kennis van nu aannemelijk dat die binnen de kaders kunnen worden uitgevoerd. Hiertoe dient volgens de dialooggroep zelf en naar de mening van het college nog wel een noodzakelijke uitwerkingsstap te volgen waarbinnen de voorstellen op een aantal aspecten worden getoetst:

- draagt het voorstel voldoende bij aan de door de dialooggroep gewenste maatschappelijke effecten;
- blijft het voorstel inderdaad binnen de meegegeven inhoudelijke kaders;
- blijft het voorstel inderdaad realiseerbaar binnen het beïnvloedbare budget en de aangegeven kostenraming;
- zijn er onvoorziene consequenties als het voorstel leidt tot het stoppen of aanpassen van bestaande activiteiten (*'nieuw voor oud'*) die nu uit het beïnvloedbare budget worden betaald;
- is het efficiënter uitvoerbaar door het maken van slimme combinaties of dwarsverbanden.

Het is de dialooggroep nog niet gelukt om deze drie voorstellen op deze aspecten volledig uit te werken, door te rekenen en hierop te toetsen binnen de gegeven tijd en mogelijkheden. De dialooggroep verwacht dat de noodzakelijke uitwerkingsstap met de noodzakelijke hulp van de betrokken vakspecialisten doorlopen wordt. Vakspecialisten zullen dit in nauwe samenwerking met de initiatiefnemers van de afzonderlijke voorstellen moeten uitvoeren. Het is ook van groot belang om deze stap zo veel mogelijk in samenwerking met de leden van de dialooggroep uit te voeren. Zij zijn immers de grondleggers van deze voorstellen en zodoende zullen wij samen aan zet blijven. Daarom is het voorstel om hen maximaal de ruimte te bieden om betrokken te blijven en hiertoe een vorm van procesbegeleiding te bieden om dit soepel te laten verlopen.

Bij besluitpunt 1b:

Voorstel 3 voldoet aan de kaders en is kostenneutraal geformuleerd. Tijdens de visie-presentatie werd de dialooggroep nog letterlijk uitgenodigd door het gemeentebestuur om een inhoudelijke bijdrage te leveren aan het herschrijven van het beleid. Dit voorstel voorziet daarin op een voor de dialooggroep belangrijk thema. De initiatief nemende leden van de dialooggroep kunnen na initiële positieve besluitvorming aan de slag met dit voorstel zonder nadere uitwerkingsstap en het gaan uitvoeren zoals beschreven. De uiteindelijke besluitvorming over het eindproduct dat dit voorstel beoogt op te leveren zal via de gebruikelijke gemeentelijke procedures verlopen.

Bij besluitpunt 1c:

De dialooggroep heeft veel energie gestoken in de vijf voorstellen, voelt zich hiermee verbonden en een deel van de leden zal verbonden willen blijven met het vervolg. Ondanks dat een volledige inhoudelijke heroverweging van het bestaande beleid en een heroverweging van inzet van bestaande budgetten niet haalbaar was binnen de gegeven periode is de dialooggroep een flink eind gekomen in het operationaliseren van hun visie in de voorstellen. Op enkele terreinen is de dialooggroep van mening dat het beleid en de uitvoering in onze gemeente goed genoeg verloopt en dat het niet nodig is om daarop nu nieuwe voorstellen te doen. Dat mag als een vorm van positieve feedback beschouwd worden en levert ook meerwaarde op. De vijf voorstellen sluiten aan op de visie van de dialooggroep en dragen in de kern bij aan de ingezette beweging van de Nijkerkse dialoog: *'van buiten naar binnen - werken'* en *'samen aan zet'*. Het is dan ook belangrijk de intentie van de voorstellen te honoreren.

Met de nadere uitwerkingstap worden de genoemde voorstellen per voorstel aan de bij 1a genoemde aspecten getoetst. Het is dan zaak om zodra die toetsing positief uitvalt te starten met de uitvoering per voorstel. Belangrijk is om de energie vast te houden en te voorkomen dat de indruk ontstaat in de samenleving dat voorstellen blijven 'hangen' of onnodige vertraging oplopen. Het college zal tussentijds toetsen of de uitkomsten van de nadere uitwerkingsstap per voorstel inderdaad binnen de kaders vallen en het voorstel kan worden uitgevoerd. Het college zal de gemeenteraad daar periodiek over informeren. Dit proces en deze nieuwe manier van werken vraagt om vertrouwen, vertrouwen dat wij hebben in de samenleving om samen aan zet te blijven en vertrouwen van de gemeenteraad in het zorgvuldig zetten van de vervolgstappen in de samenwerking tussen de ambtelijke organisatie, leden dialooggroep, college en gemeenteraad. Zodra blijkt dat de uitkomsten van de nadere uitwerkingsstap per voorstel tot het inzicht leiden dat het voorstel buiten de vooraf meegegeven kaders valt, zal het college de uitvoering van het voorstel aanhouden, de raad periodiek hierover informeren en het voorstel voorleggen bij de periodieke afweging.

Bij deze toetsing worden niet alleen de financiële en algemene kaders meegewogen, maar ook de twee door de gemeenteraad specifiek meegegeven kaders, t.w. die over het huidige niveau van objectieve en subjectieve veiligheid ("*blijft gehandhaafd*") en de specifieke aandacht voor vermindering van de gelddruk.

Bij besluitpunt 1d:

Voorstel 2: '*NIPT*' is een beleidsmatig nieuw en beslist vernieuwend voorstel waarvoor binnen het beïnvloedbare budget van cluster 3 nu geen dekking kan worden gevonden. Het is lastig om binnen cluster 3 voor dit voorstel slimme dwarsverbanden of inverdieneffecten te vinden met al lopende activiteiten. Bovendien heeft het voorstel enige overlap met het resultaatgebied van de dialoog Sociaal Domein (o.a. voorstel 1-loket). Door het toepassen van de budgetkorting op cluster 3 van € 23.000,- per jaar en het ontbreken van enig vrij besteedbaar budget binnen cluster 3 (anders dan bij de andere dialooggroepen) kan dit voorstel nu niet financieel gedekt worden en voldoet het nu niet aan de kaders. Deze argumenten samen leiden tot de afweging om dit voorstel te betrekken bij de eerste cluster-overstijgende afweging. Wij stellen voor om op dat moment af te wegen extra uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen voor uitvoering van dit beslist vernieuwende voorstel. Wij geven ter overweging mee om dan af te wegen om eenmalig de budgetkorting 2018 van cluster 3 niet toe te passen maar als uitvoeringsbudget ter beschikking te stellen voor de uitvoering van dit voorstel. In de tussentijd kunnen de leden van de dialooggroep die bij dit voorstel betrokken zijn contact leggen met de dialooggroep Sociaal Domein en de van beide kanten betrokken vakspecialisten om samen nader te verkennen waaruit de overlap bestaat en wat dit betekent voor de verdere uitwerking van beide voorstellen. De voorgestelde pilot kan behalve experimenteren met een nieuwe werkwijze ook waardevolle input opleveren voor de toekomstvisie op het functioneren van de gebiedsteams, het 1-loket concept en ons eigen KCC.

Bij besluitpunt 1e:

Wanneer blijkt dat de nadere uitwerkingsstap meer tijd vergt, is het van belang om te voorkomen dat voorstellen tussen wal en schip belanden. Alles wat de dialoog oplevert is van waarde. Wij stellen voor om voorstellen waarbij zou blijken dat er in een later stadium besluitvorming nodig is te betrekken bij de latere periodieke afweging van de dialoog.

Rollen

Een deel van de dialooggroep heeft al aangegeven betrokken te willen blijven bij de verdere uitwerking en uitvoering van de voorstellen. Dat is van groot belang en daarom moeten wij in het vervolgtraject zo veel mogelijk samen aan zet blijven. Ook al zal de nadere uitwerkingsstap worden voorbereid door de ambtelijke organisatie, de gemeente zal de voorstellen niet per definitie overnemen. Het volgende overzicht geeft inzicht in de processtappen in relatie tot de actiehouders.

Processtap	Uitvoerders
Uitwerkingsstap 'Haalbaarheids- en impactonderzoek Optimaal Meer-generatie Wonen'	Vertegenwoordiging dialooggroep en vakspecialisten Wonen en Planvorming
Verkenning overlap 'Pilot 'Het Nijkerkse Inclusieve Plus Team' (NIPT)' met voorstellen dialooggroep Sociaal Domein	Vertegenwoordiging dialooggroepen en vakspecialisten Veiligheid en Dagelijks Leven (met inbreng van GT's, KCC en externe stakeholders zoals Sigma en UVV)
Uitvoering 'Samen op weg naar een nieuw evenementenbeleid'	Vertegenwoordiging dialooggroep ondersteund door vakspecialisten Veiligheid
Uitwerkingsstap 'Veiligheid is van ons allemaal'	Vertegenwoordiging dialooggroep en vakspecialisten Veiligheid (met inbreng van externe stakeholders zoals politie, brandweer, VGGM en PCOB)
Uitwerkingsstap 'Omgevingswet: Samen sterk voor de gemeente Nijkerk'	Vertegenwoordiging dialooggroep en vakspecialisten Planvorming en team OSO (met inbreng van externe stakeholders zoals OddV, VGGM, CRK)
Na toetsing door college: uitvoering per voorstel met eigen tijdspad, voor zover vast komt te staan dat dit binnen de kaders mogelijk is	Samenleving en gemeente, aan de hand van de uitkomsten van de uitwerkingsstap

De tijd die nodig is voor een correcte uitvoering van een uitwerkingsstap is afhankelijk van diverse factoren en hoeft niet voor alle voorstellen gelijk te zijn. Uitgangspunt hierbij is wel dat pas kan worden gestart met de uitvoering van een voorstel na de toetsing door het college.

Aandachtspunten

De dialooggroep heeft gedurende het hele dialoog-proces uitgebreid gesproken en nagedacht over de visie, de uitwerking van de visie en over de specifieke voorstellen. Vakspecialisten van de gemeente hebben actief bijgedragen aan verrijking van de voorstellen en op verzoek (soms herhaaldelijk) feedback gegeven. Dit vond plaats via persoonlijke contacten, via een avondvullende bijeenkomst en via e-mail en telefoon. Ook de inzet van vakspecialisten heeft bijgedragen aan een waardevol en leerzaam dialoogproces. Die feedback is steeds in dank ontvangen en in meer of mindere mate ook verwerkt door de leden van de dialooggroep in de voorstellen. Natuurlijk blijft de dialooggroep zelf 'van de inhoud' en dus verantwoordelijk voor de verwerking daarvan.

Vanzelfsprekend zijn er nog steeds aandachtspunten die van belang zijn bij de verdere uitwerking en uitvoering van de voorstellen. Hieronder wordt per voorstel aangegeven wat bij elk van de voorstellen met de kennis van nu de aandachtspunten zijn.

Overkoepelende aandachtspunten:

- drie van de vijf voorstellen betreffen een haalbaarheidsstudie of pilot. Alleen voor die onderzoeks- en proeffase wordt budget gevraagd. De structurele of meerjarige financiële dekking van de uitvoering van hetzij een studie hetzij een pilot is niet meegenomen in de voorstellen en is in de fase van de noodzakelijke uitwerkingsstap per voorstel ook nog niet goed mee te nemen. Dit leidt tot onzekerheid bij de samenleving over het vervolg;
- om te zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt voor de deelnemers van de dialooggroep is het raadzaam om voorstellen te koppelen aan specifieke vakspecialisten van de gemeente voor de noodzakelijke uitwerkingsstap en de uitvoering;
- voor wat betreft de benodigde ambtelijke capaciteit is vooral gekeken op de kortere termijn naar de start van de nadere uitwerkingsfase. De overige capaciteit kan pas volledig worden beoordeeld bij het bekend worden van de uitkomsten van de nadere uitwerkingsstap per voorstel en de toetsing daarvan door het college.

Specifieke aandachtspunten per voorstel:

1. Haalbaarheids- en impactonderzoek 'Optimaal Meer-generatie Wonen'

Dit voorstel sluit goed aan bij de doelstellingen in de Woonvisie. Het is van belang dat er zich een herkenbare initiatiefgroep organiseert en betrokken blijft. Vanuit de dialoog is dit nu gestart en dat is positief. Er bestaan in Nijkerk al meer initiatieven op het vlak van wonen en zorg, waarbij ook partners als de WSN en Beweging 3.0 betrokken zijn. Vakspecialisten bevelen aan dat onderdeel van de haalbaarheidsstudie is om te onderzoeken in hoeverre deze initiatieven elkaar kunnen versterken en kansen kunnen bieden voor het realiseren van dit voorstel. Binnen de ambtelijke organisatie is goed in beeld welke (particuliere) partijen er zijn in onze gemeente die locaties willen ontwikkelen met kans op nieuwe woonconcepten.

De noodzakelijke uitwerkingsstap draagt bij aan het nader concretiseren van de onderzoeksvraag en de onderzoeksopdracht, inclusief een verder uitgewerkte budgetbegroting.

2. Pilot 'Het Nijkerkse Inclusieve Plus Team' (NIPT)

Er komt positieve feedback vanuit de betrokken vakspecialisten. Zij geven aan: prima en werkbaar voorstel. Dit voorstel kan echt iets toevoegen en past goed in het idee van de participatie- en inclusieve samenleving. Het voorstel kan daadwerkelijk bijdragen aan preventie en besparingen. Het vraagt wel om hele goede afspraken met veel instanties en samenwerkingspartners, daar zit een kwetsbaarheid die vraagt om uitstekende coördinatie. Ook zal er gekeken moeten worden naar eventuele privacy problemen bij informatie uitwisseling. In de nadere verkenning zullen diverse praktische vragen nog beantwoord moeten worden, geven vakspecialisten aan, maar men staat positief tegenover een pilot zoals voorgesteld.

3. Samen op weg naar een nieuw evenementenbeleid

Door de dialooggroep wordt anders gekeken naar het doel van dit voorstel dan door de geraadpleegde vakspecialisten. Het is nadrukkelijk de bedoeling van de dialooggroep in dit voorstel om het beleid en de regels rondom evenementen zelf te gaan aanpassen en in het verlengde daarvan te komen tot een andere benadering en houding. Dit vraagt om verandering van gedrag, houding en inzet aan de kant van de ambtelijke organisatie en aan de kant van organisatoren. Tijdens de visie-presentatie werd de dialooggroep nog letterlijk uitgenodigd door het gemeentebestuur om een inhoudelijke bijdrage te leveren aan het herschrijven van het beleid. Dit voorstel is daar een uitvloeisel van. Aandachtspunt hierbij is de manier waarop het gesprek over de uitwerking van het nieuwe beleid en het nieuwe tekstvoorstel vervolgens in samenwerking zal worden gevoerd. Vanuit vakspecialisten wordt aangegeven dat het idee om meer vanuit de organisatoren te gaan denken en met hen mee te denken bij het organiseren van evenementen met meer oog voor bezoekers en omwonenden zeker goed is. Vakspecialisten willen graag meewerken aan het doel om een zo klein mogelijke vergunning te krijgen en meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij de organisator te laten. En tot slot: met meer vrijheid komt ook meer verantwoordelijkheid bij organisatoren te liggen. Uit de feedback van vakspecialisten komt de zorg naar voren voor organisatoren die het minder nauw nemen met bijv. veiligheidsregels. In de uitwerking van dit voorstel zal dit zorgpunt zeker aandacht moeten krijgen.

4. Veiligheid is van ons allemaal

De feedback vanuit geraadpleegde vakspecialisten is dat dit voorstel in de kern goed is en gebruik maakt van de basis die is gelegd in andere initiatieven, zoals 1000-ogen. Het is ook haalbaar, mits het goed wordt uitgevoerd en er in de noodzakelijke nadere uitwerkingsstap een concreet plan van aanpak komt. De initiatiefnemers voelen zich positief gesterkt door de feedback en wachten nu op de initiële positieve besluitvorming voordat zij de volgende stap kunnen zetten samen met vakspecialisten, t.w. verder uitwerken in een gezamenlijk plan van aanpak en de pilot voorbereiden. Aandachtspunt is de veelheid aan betrokken partijen en de medewerking die zij aan de pilot willen verlenen, zoals bij het onderdeel inzet van een preventief optredende gebiedsbrandweermmedewerker.

5. Omgevingswet: samen sterk voor de gemeente Nijkerk

Dit voorstel is ontstaan uit een drietal eerdere voorstellen van de dialooggroep die elkaar gedeeltelijk overlappen. Het is besproken met vakspecialisten Planvorming en de feedback van hen is door de initiatiefnemers deels al verwerkt in het voorstel. Er zijn nog enkele aandachtspunten bij dit voorstel, die er in de kern op neerkomen dat dit voorstel nog een nadere noodzakelijke uitwerkingsstap verdient in nauwe samenwerking met vakspecialisten. Enkele uitwerkingsvragen gaan over de *hoe-vraag* van de praktische uitwerking van het nieuwe toetsingskader dat wordt voorgesteld. Vakspecialisten geven aan dat dit voorstel qua richting en intenties min of meer naadloos past op de interne plannen voor verdere implementatie van de Omgevingswet. In het huidige budget voor implementatie Omgevingswet is flinke ruimte voor opleidingen etc. Bij de nadere uitwerkingsstap van dit voorstel wordt dit beschikbare budget ook betrokken. Vakspecialisten omarmen het voorstel en willen er graag samen met de dialooggroep mee aan de slag.

Budgetoverzicht

Bij 3 van de 5 voorstellen gaat het over de inzet van incidentele en relatief bescheiden beïnvloedbare budgetten van cluster 3 Veiligheid en Handhaving. Eén voorstel (nr. 3) is kostenneutraal en één voorstel (nr. 2) wordt qua financiering betrokken bij de eerste cluster-overstijgende afweging. Er is een beïnvloedbaar budget meegegeven door de gemeenteraad van afgerond € 2.595.000 (2017) tot € 2.510.000 (2020). Er is geen vrij besteedbaar beïnvloedbaar budget bij cluster 3.

In de onderstaande tabel staan de gevraagde budgetten in € per voorstel:

	2017	2018	2019	2020
1. Optimaal meer-generatie wonen	5.000	15.000		
2. Nijkerks Inclusieve Plus Team NIPT		(25.000 - cluster mee naar overstijgende aw)		
3. Samen op weg naar een nieuw evenementenbeleid	0	opleidingskosten P.M.		
4. Veiligheid is van ons allemaal	5.000	5.000	5.000	5.000
5. Omgevingswet: samen sterk voor de gemeente Nijkerk		15.000 (opleidingskosten P.M.)	15.000 (opleidingskosten P.M.)	
Totaal	10.000	35.000	20.000	5.000

De gevraagde budgetten zijn met de kennis van nu meegenomen in de voorstellen en zullen aan de hand van de nadere uitwerkingsstap nog een keer worden getoetst. Door de uitvoering van de voorstellen wordt via haalbaarheidsstudie, pilot of via een ontwikkelgroep samen met de samenleving kennis opgedaan, geëxperimenteerd en zo mogelijk naar opties van cofinanciering gezocht. Bij voorstel 3 wordt de inzet van de uren in 2017 en 2018 (doorlooptijd van 3 maanden) van de betrokken dialooggroep-leden niet op geld gezet, dit betreft vrijwillige inzet.

Bij besluitpunt 2:

Wat is nodig om de stappen van besluitpunt 1 mogelijk te maken?:

Bij besluitpunt 2a:

Getalsmatig is er voldoende beïnvloedbaar budget binnen het eigen cluster 3 om de noodzakelijke dekking voor de voorstellen te hebben. Daarmee is de noodzakelijke uitwerkingsstap en toetsing per aangegeven voorstel op de genoemde aspecten nog wel nodig. Het betreft alleen incidentele kosten en de bedragen in het overzicht zijn leidend. Het college toetst de uitkomst per voorstel.

Is er extra capaciteit nodig van vakspecialisten

Met de kennis van nu is het mogelijk om de noodzakelijke uitwerkingsstap per voorstel uit te voeren binnen de reguliere capaciteit. De uitkomsten van de dialoog worden nu geleidelijk aan onderdeel van het reguliere werk van ambtelijke vakspecialisten. In onvoorziene situaties kan er naar aanleiding van uitkomsten van de uitwerkingsstap per voorstel een beroep worden gedaan op de (via de B-rap vastgelegde) extra middelen voor het vervolgproces van de dialoog.

Communicatie

Communicatie over dit raadsvoorstel zal op de gebruikelijke wijze en via de gebruikelijke kanalen plaatsvinden voor gemeentelijke besluitvormingstrajecten. Daarnaast zullen de procesbegeleiders de leden van de dialooggroep Veiligheid en Handhaving hierover informeren en hen aanmoedigen hun achterban en netwerk uit te nodigen aan te haken en mogelijk een rol te gaan spelen in de uitwerking en invoering van de voorstellen.

Uitvoering

Op 5 oktober 2017 vindt bespreking van dit voorstel in de raadscommissie plaats en op 26 oktober 2017 de besluitvorming in de gemeenteraad. Na besluitvorming door de gemeenteraad zal zo snel mogelijk worden gestart met de noodzakelijke nadere uitwerkingsstap, zodat zo snel mogelijk daarna met de uitvoering van de voorstellen kan worden gestart.

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

de heer G. van Beek

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBSLUIT

Nummer: 2017- 060

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 19 september 2017;

gelet op de algemene kaders voor 'Samen aan Zet' zoals besloten op 31 maart 2016 bij raadsbesluit 2016-009

b e s l u i t :

1. de vijf voorstellen uit het Voorstellendocument van de dialooggroep Veiligheid en Handhaving als volgt gezamenlijk vervolg te geven door:
 - a. akkoord te geven om voor de voorstellen 1, 4 en 5 een noodzakelijke uitwerkingsstap per voorstel te doen op verzoek van de dialooggroep;
 - b. akkoord te geven om zo spoedig mogelijk met voorstel 3 te starten met de uitvoering omdat dit kostenneutraal is geformuleerd en binnen de kaders past;
 - c. na de noodzakelijke uitwerkingsstap en tussentijdse toetsing door het college te starten met de uitvoering van een voorstel uit de reeks 1, 4 en 5, onder voorwaarde dat dit past binnen de kaders, nog in lijn is met de oorspronkelijke inhoud van het voorstel en past binnen de gegeven kostenraming;
 - d. voorstel 2 ('NIPT') te betrekken bij de eerste cluster-overstijgende afweging en daarbij af te wegen extra uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen voor uitvoering van dit voorstel;
 - e. voorstellen die blijken na de uitwerkingsstap niet aan de genoemde toetsingsvoorwaarden te voldoen opnieuw aan de raad voor te leggen bij de periodieke afweging.
2. om dit mogelijk te maken:
 - a. in te stemmen met het aanwenden van het geraamde incidentele budget (2017: € 10.000; 2018: € 35.000; 2019: € 20.000 en 2020: € 5.000) ten behoeve van de voorstellen 1, 4 en 5 binnen het beïnvloedbare budget van cluster 3 na tussentijdse toetsing per voorstel door het college.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk
d.d. 26 oktober 2017,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. Verhoef-Franken

de heer mr. drs. G. D. Renkema